

PARADOX GONDOLATSZIKRÁK A PÁTER LEGÚJABB FÜZETÉNEK OLVASÁSA KÖZBEN

Bulányi György írásait, vagy prédikációinak sztenogramjait olvasni, különösen rendszerelvű gondolkodó számára, mindig élmény. Akkor is, ha különböző műveinek, gyűjteményeinek összehasonlítása a közvetlen következtetésre, tehát cselekvésre vonatkozó indukciójának elég tág határok közötti ingadozását fedezi fel. Ha nagyon odafigyelünk rá, azt is megállapíthatjuk, hogy ennek oka a Páter korának teljesen ellentmondó, szeizmikus érzékenysége a közelmúlt és jelen történéseire. Vagyis Bulányi páter – a maga aktív szellemi életének utolsó percéig folyamatosan változni fog, önmagához viszonyítva is. Ez permanens önszembesítésének, létező álláspontjának a történések szűrőjén történő állandó szelektálásának törvényszerű eredménye. Ugyanakkor a szándékolt didaktikájának eredményeként tervezett cselekvésgerjesztés, kitűzött céljának hullámszáma – belső vívódásokra valló ingadozásnak, sőt néha ellentmondásának oka.

Olvadás közben, gyors olvasás esetén fókuszálók csak a szövegre. Vagyis szellemi tevékenységem ilyenkor csak a szöveg felfogására, megértésére szorítkozik. Normális olvasásnál azonban – saját, azonos témában létező ismereteim és alapjukon kialakult saját álláspontommal szembeállítva – mintegy ellenőrzöm a szöveget. A tudatalattim határán jóváhagyó, kételkedő, vagy ellenkező gondolatszikrák vagy reflexek gerjednek.

A Páter írásainál és mondanivalójánál azonban gyors olvasás szóba sem jöhet. Mondanivalójának dinamikája, folyamatos belső dialektikája sokkal nagyobb szellemi amplitúdókon mozog annál, minthogy a gondolkodó, nemcsak befogadó jellemű, olvasóban ne keltene szellemi reakciókat. Rövid ismeretségünk ellenére, be kell vallanom, hogy elfogult vagyok a Páterrel kapcsolatban. Ennek okait most nem lenne feladatirányos részletezni.

– Az első és legáltalánosabb ösztönös szellemi gerjedésem az, hogy ha a Páter a történelmi középkorban születik, az eltelt ötven évben betöltött egyházi státuszában, életét nagy valószínűséggel máglyán fejezi be. Aligha tudok azonban megjelölni olyan kort, amikor az egyházat működtető klérus hihetetlen bonyolult dogma-függönyű színpadán nem ejtették volna bele a sűgőlyukba. A nyilvánosan és tanúságtétellel kinyilvánított fausti jellemet egy hit-téglából, a „beavatottak” kasztjával épített, hegemon uralmú, oligarchikus, irgalmatlan keménységgel zárt szervezet természetéből eredően nem viselhet el. Annál kevésbé, minél inkább elszánt, hogy a történelmen átívelő szellemi hatalmát bármely eszközzel fenntartsa. Jaj ennek az építménynek, ha a téglá, a hit nem valódi. Vagyis ha nem a feltétel nélkül befogadott dogma benne a ragasztó. Itt értem ahhoz a didaktikai ponthoz, amikor kommentár nélkül le kell írnom a páter prédikációinak olvasása közben gerjedt tudatközi, rendszerelméleti álláspontomból származó gondolatreflexeimet. Ezeket egy könyvszerető ember szemében nem eléggé elítélhető módon vagy az írás margójára, vagy bármire, ami elém kerül és fehér, rá-sztenografálok.

Az első szikra, hogy a páter hitet hirdet, vagy meggyőződést gerjeszt? Szerintem a feltétel nélkül befogadónak van hite, a kételkedő tudósnak alternatív meggyőződése lehet. Hit – tudomány – kétség azonos témában megfér-e együtt? Világszemlélet és szakmai diszciplína valahogy illeszthető. Lássuk pl. Dr. Papp Lajost, a kiváló szívsebészt és mélyen hívő embert. A datális szintű funkcionális anatómia, mint szaktudás összeegyeztethető a teremtésben való hittel. De az, aki fel meri tenni a kérdést, hogy Jézus tényleg feltámadt-e, vagy hogy nős családapa volt-e, az a klérus által a maga hallgatástörvénye alatt betömörített és nyelhetővé csiszolt alapdogmát bontja meg. És jaj a hitpiramisnak, ha a plebsz elkezd kételkedni. Különösen egy olyan világban, amelyben a profit tömegének 70%-át spekulatív blöffel, vagyis hazugsággal vagy csalással nyerik. Nem értékteremtés. Ennek megfelelően gazdasági (piaci) siker elvévé vált a pókerjátzsma alapelveként ható bizalmatlanság.

- A hit ott hal meg, ahol a kétség születik;
- A tudomány addig él, amíg a kétség. Egymás nélkül nem létezhetnek;
- A gondolkodónak meggyőződése van, nem hite. Még akkor is, ha az hamis;
- Kételkedhet-e egy hívő katolikus, vagy addig az, amíg hisz;
- A páter a klérussal vagy az egyházzal, mint rendszerrel vitatkozik;
- Volt-e egy szervezetrendszer, amely regnálása területén és idején több bünt követett el, mint a klérus;

– Hol fejeződik be a klérus, és hol kezdődik a vallás, mint világfelfogás, vagy annak dogmái alapján kialakított, tömegmagatartást szabályozó isteni parancsolatnak az elfogadása;

– Ennyi végzetes tévedés és hiba után, melyet az egyház elkövetett, milyen más intézmény lett volna képes fennmaradni? A dogmáknak vagy az alkalmazkodásnak volt-e ebben nagyobb szerepe? Vagy a dogmák állandósága lefelé és az alkalmazkodás felfelé, vagyis a kard és kereszt egymás kihasználásáról szóló szerződése a megmaradás pillére?

– Mit kezd azonban az egyház, egy emberi ösztönszintre degradált és orientált globális hatalommal, amely értéknélküli, gazdagságilag virtuális papírtömeggel vásárolja fel a világot minden tényezőjével és magával az emberrel együtt, amelyben azonban minden módszer és eljárás ellentétes az elfogadott isteni parancsolatokkal. Miközben egész felfoghatatlan nagy hatalma azon múlik, hogy az emberiséggel el tudja-e hitetni, hogy bankok által kreált toalettpapírja érték. Meddig tűrhet ez a hatalom a maga természetével ellentétes erkölcsi szabályokat és magatartást hirdető más világszemléletet hirdető hatalmakat. És mivel az egyház nem, vajon a vallás, a maga ösztönösségéből fakadóan megütközik-e ezzel, vagy a békesség jézusi jelszavával, isten bárányaként engedi magát a vágóhídra vagy pusztulásba vinni, vagy programozott eunukká klónozni? A végletekig koncentrált tőke néhány „tulajdonosának” kiszolgálójaként?

– Ha jól sejtem Makovecz úrnak is, nekem is az a nagy kérdésem, mire bátorítsuk az embert. Bármely áron védje meg magát még időben, amíg még van emberi mivolta, vagy tíz évenként két milliárdja haljon éhen, vagy elpusztításra kerüljön? Amit meghagynak, az meg egy klónozott falanszterben váljon végrehajtó automatává?

– Kimenjen, tehát az utcára és védje magát, amíg még van emberi formája, vagy az engedelmes Jézus türelmével várja halálát, megváltva mindenki által most már önmagát.

– Tudós tehát Bulányi páter vagy igehirdető. Dogma az ige vagy alkalmazott életelv. Még nem tudtam eldönteni, de hogy napok, hetek óta ezen (is) töprengek, a páter prédikációinak tulajdonítom. Mi lenne, ha Ő döntené el? Budapest 2007-04-01 Dr. Nagy Bálint – egy nem ateista, de sajátos világfelfogású plebejus.